

Mythologia, Venise, 1567 - IV, 03 : De Genio

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[35\] : De Genio](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IV

[Mythologia, Francfort, 1581 - IV, 03 : De Genio](#) est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IV

[Mythologie, Paris, 1627 - IV, 04 : Du Genie](#) est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IV

[Mythologie, Lyon, 1612 - IV, 03 : Du Genie](#) est une transformation de ce document

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4 Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 92v°-93r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Génie](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologia.

Hæc si quis recte consideret, nihil aliud esse Penates Deos existimabit, quam elementa ipsa, penes quæ nati sumus. Qui enim Apollinem & Neptunum Penates putarunt, nonne duo generationis principia Deorum nomine appellarunt, cum ex humore tanquam materia, & calore tanquam artifice ad formam euocante, omnia nascantur? humor enim feminæ, calor maris vice fungitur in rebus Nature. His merito Vestam comitem addiderunt, tanquam condensandi corporis, quod gignitur, fundamentum. Quod idem sensisse videtur illi, qui corporis generationem elementis concedunt, at animi vim de celo deducunt, ut illi superiores, qui Iouem, Iunonem, Minervam, ac Vestam censuerunt. Finxerunt nonnulli adolescentes duos esse Penates, qui sedentes pilam utrinque tenerent, qui quidem nihil aliud esse putabant, quam propria singulorum fortunam atque euentus, cum penes nos nascerentur. Hos Penates vocarunt & magnos Deos, & bonos, & potentes, quod penes illos uniuersam humanæ vitæ moderationem singulorum esse arbitrarentur. Horum Deorum imagines quæ forent apud ciuitatum Principes aut apud Reges, rerum uniuersarum ciuitatum tutelam credebantur habere; at quæ forent apud priuatos, priuatarum domorum; quippe cum omnia serie quadam factorum gubernari & seruari crederentur; quam etiam Genium nominarunt, quare nunc dicamus de Genio.

20

De Genio.

Cap. III.

ENimvero Genius Iouis & Terræ Elius fuisse dicitur, ut asserit Pausanias in Achaïcis. Hic sine feminæ congressu e semine Iouis in terram per somnum profuso natus esse dicitur, figura quidem humana, sed ambiguo sexu, quem postea Agdistem appellarunt. Huic cum sacra fierent ab antiquis flores complures homi spargebantur, vinumque illi in pateris offerebatur, ut innuit Horat. in 2 Epistoliarum;

30

Tellurem porco, Sylvanum lacte piabunt,

Floribus & vino Genium memorem breuis xui.

Crediderunt siquidem antiqui singulos homines, statim atque nati fuissent, dæmones duos habere, alterum malum, alterum bonum, quorum nos sub tutela essemus, quos ambos Genios vocarunt, & putarunt nobiscum esse natos. Dicitur est autem Genius, ut placuit Latinis, a gignendo, vel quia nobiscum gignatur, vel quia illi procreandorum cura diminitus commissa putaretur. Hic creditur nobis clam nunc suadens, nunc dissuadens uniuersam vitam nostram gubernare, esseque mentis & voluntatis nostræ propè moderator. Nam existimantur Genii dæmones rerum, quas voluerint nobis persuadere. Spectra & imagines sibi tanquam in speculo imprimere, quod illis facillimum sit, in quæ Spectra cum anima nostra clam respexerit, illa sibi veniunt in mentem, quæ si ratione perpendantur, tum recta sit animi deliberatio. At si quis posthabita ratione malorum Spectrorum & visorum ductu feratur, ille in multos errores incurrat necesse est, si Spectra fuerint præcipue a malignis dæmonibus oblata. Ita multi fiunt supra modum libidinosi, aut crudeles aut auari, quæ omnia ad genium referuntur. Inde factum est ut ita Socraticus crediderit Euclides, & Plato de Socratis dæmone consultore mentionem fecerit sæpius. Quod vero Genius dæmon fuerit, testatur Plutarchus, qui illum Bruto per noctem apparuisse scribit ita in eius vita;

40

ἰδὲ πολλὰ γέγονε καὶ ἄλλοις ἐπιπέσειν, ἵδμεν ἀποβλεπὼν τὴν ἀγορῆν. Ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς τῶν ἀγέων, ἰδὲ δὲ μὲν καὶ ἄλλοις ἐπιπέσειν ἵδμεν καὶ φέβηται ἑαυτὸν ὡς
 πρῶτον ἀγέων. Τελύσσει δὲ ἱερὰ, τὴν περὶ τὸν ἄνθρωπον ἀδελφῶν ἢ τῶν ἢ τὴν ἰσχυροῦς ἔστιν ἢ
 ἑαυτὸς ἑαυτὸς δὲ αὐτὸς ἢ φέβηται, ἵδμεν δὲ ἑαυτὸς ἑαυτὸς καὶ, ἵδμεν δὲ ἑαυτὸς ἑαυτὸς
 καὶ ἢ ἵδμεν τὸ ἑαυτὸς ἑαυτὸς, ἵδμεν δὲ ἑαυτὸς ἑαυτὸς. ἵδμεν δὲ ἑαυτὸς ἑαυτὸς ἑαυτὸς ἑαυτὸς
 ἵδμεν δὲ ἑαυτὸς ἑαυτὸς, ἵδμεν δὲ ἑαυτὸς ἑαυτὸς. It igitur, cum quiddā secū ratio-
 cinaretur, visus est sibi ingredientem quandam ad se persensisse: quare ocu-
 lis ad ingressum cōversis monitrosam quandam & horrendam formam aspe-
 xit, quæ silentio sibi postea astitit. Hæc interrogate ausus est Brutus, & quis
 inquit hominum es, aut Deorū? aut quid tibi vis? cur ad nos venisti? ad quæ
 submurmurans illa formæ tuas sem inquit ὦ Brute malus Genius, me vide-
 bis postea in Philippis. Tum Brutus minime exterritus, videbo respondit:
 Cum verò is dēmon evanisset, pueros ad se intro vocavit Brutus, qui nul-
 lam neque vocem se audivisse, neque quidquam vidisse responderunt. Alii
 igitur crediderunt elementorum symmetriam, quæ corpora humana ac vi-
 uentia omnia conseruaret, Genii nomine fuisse vocatam. Alii occultam vim
 planetarum, qua ad singulas res gerendas impelleremur. Nam dæmones illi
 primum Genii, deinde Genii vocati sunt. Neque vero homines solum Ge-
 nios habere credebantur, sed etiam plantæ, & ædificia, & loca, vt in his
 ait Virgilius libro septimo;

10
 20
 30

Sic deinde effatus, florenti tempora ramo
 Implicat; & Geniumq; loci, primamq; Deorum
 Tellurem, Nymphasq;, & adhuc ignota precatur
 Flumina.

Sed quoniam symmetria elementorum mores pro sua bonitate in nobis im-
 primit, quod etiam putatur vis syderum efficere, illud inuito Genio facimus,
 quod ab alia externa necessitate, & non sponte facimus. Defraudamusq; Ge-
 nium, vel illi indulgemus, cum iucunda voluntati nostræ subtrahimus, vel
 concedimus. Dixerunt Genio frontem præcipuè esse dicatam, quoniam illa
 pars plerūq; indicio est an inuiti, vel sponte quid faciamus. & an læti simus,
 vel tristes. Ac de Genio satis, nunc dicamus de Laribus.

30

De Laribus. Cap. IIII.

AT Laribus diuersa à Penatibus & à Geniis origo fuisse traditur: nam sa-
 ma est è furtiuo Mercurii Larūq; Almonis filix concubitu Lares gemi-
 nos fuisse genitos: quia cum Lara Iouis adulteria Iunoni indicasset, Iu-
 piter iratus illi linguam præcidit, & ad infernam paludem relegauit, quæ,
 cum Iouis mandato eò deduceret Mercurius, in itinere compressit, ex quo
 nati creduntur ii dēmones, qui Lares sunt vocati. Id significauit Ouid. lib.
 secundo fastorum in his;

40

Iupiter intumuit: quæque est non vsa modeste,
 Eripit huic linguam, Mercuriumque vocat.
 Duc hanc ad manes, (locus ille silentibus aptus.)
 Nympha, sed infernæ Nympha paludis, erit.
 Iussa Iouis fiunt, accepit lucus euntes.
 Dicitur illa duci tum placuisse Deo
 Vim parat hic, vultu pro verbis illa precatur.

A a Bc